

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه جامع علمی کاربردی
شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی – کاربردی

دوره های آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل

دوره آموزشی تک درس علمی – کاربردی

تزریقات و پانسمان

گروه: مدیریت و خدمت اجتماعی

تک درس تزریقات و پانسما

بسمه تعالی

مقدمه:

فراگیری آموزش هایی مثل تزریقات، پانسما و... زیر مجموعه کمک های اولیه و امداد، ضروری به نظر می رسد. با گذراندن دوره تزریقات و پانسما شرایط سرعت بخشیدن در بهبود بیمار در شرایط اضطراری توسط امدادگران فراهم می آید. همچنین در اپیدمی های در سطح وسیع مانند کرونا، حوادث طبیعی و غیر طبیعی شرایط جلوگیری از شیوع هر چه بیشتر این بیماری ها را توسط آموزش به امدادگران جهت کمک های اولیه فراهم می سازد. تزریقات یکی از روشهای شایع در تجویز فراورده های دارویی است. تزریق کمک موثری در جلوگیری از پیشرفت مورد استفاده در معالجه سریع الاثر بیماریها، واکسیناسیون و حوادث و سکت های آریتمی و جلوگیری از شوک ها گوناگون در افراد را دارد.

به هنگام ایجاد جراحت در سطح پوست، برای التیام و درمان سریع زخم، کنترل خونریزی ناشی از جراحت و به خصوص برای پیشگیری از عفونت زخم باید، زخم را ضد عفونی و پانسما کرد (جراحت ممکن است، به صورت های مختلفی همچون بریدگی، سوختگی، خراشیدگی، قطع عضو و موارد دیگر ایجاد گردد). عفونت زخم موجب عفونت دستگاه لنفاوی می شود، که بسیار خطرناک است، دستگاه لنفاوی متشکل از گره های لنفاوی می باشد، که به جذب آب میان بافتی، جذب و انتقال چربی، همچنین به سیستم دفاعی بدن کمک می کند. بنابراین با تشخیص زخم و روش صحیح پانسما می توان از بروز این مشکلات پیشگیری کرد.

تعریف و هدف:

برنامه درسی تک درس "تزریقات و پانسما" شامل مجموعه ای از قابلیت ها است که دست یافتن به آنها نیازمند گذراندن مباحث نظری و عملی است، که فرد را برای انجام ورود سریع دارو به بدن و التیام و درمان سریع زخم آماده می کند. هدف از اجرای این تک درس، تربیت نیروهای ماهر و کار آمد برای انجام مهارت یا بخشی از مهارت در کمک به کادر بهداشت و درمان در زمان اضطرار است.

ضرورت برگزاری دوره:

امدادگران جمعیت هلال احمر علاقه بسیار زیادی به علم آموزی در رشته های فوری و شرایط اضطراری دارند تا با کسب مهارت در این زمینه بتوانند وارد این فعالیت شده و یا در هنگام نیاز به کمک های اورژانسی، بتوانند به کمک مصدومین بشتابند. دوره تزریقات و پانسما را برای این افراد قرار داده ایم تا با بهره گیری از این دوره مهارت های مورد نیاز را به طور جامع و کامل در کوتاه ترین زمان ممکن و با کمترین هزینه کسب نمایند.

شایستگی ها و مهارت های قابل انتظار:

- فراگیری مهارت التیام و درمان سریع زخم
- آشنایی با بافتها و روشهای تزریق
- مهارت در انجام تزریقات و پانسما

انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این درس، موفق به کسب مهارت تکمیلی مربوط به شغل نجاتگر یا داوطلب هلال احمر گردد.

تک درس تزریقات و پانسمان

سطح آموزشی:

- ☐ تکمیلی بین سطوح تحصیلی دیپلم و کاردانی (دیپلم – کاردانی)
- ☐ تکمیلی بین سطوح تحصیلی کاردانی و کارشناسی (کاردانی – کارشناسی)
- ☐ تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد (کارشناسی – کارشناسی ارشد)
- ☐ تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (کارشناسی ارشد – دکتری)

ضوابط و شرایط پذیرش ورودی:

الف – (حداقل مدرک تحصیلی/رشته تحصیلی / گواهینامه آموزشی خاص / گواهی سلامت، تجربه کاری/ پیش نیاز و ...)

- دیپلم
- دوره کمک های اولیه
- داروشناسی
- عضو داوطلب جمعیت هلال احمر

ب- نحوه پذیرش:

آزمون تعیین سطح ☐ ، مصاحبه حضوری ☐ ، عدم نیاز به آزمون و یا مصاحبه ☐
سایر روش ها با ذکر مورد:

جدول ساعت نظری و عملی تک درس:

درصد استاندارد ساعت	درصد	ساعت	
حد اکثر ۳۰ درصد	۲۹	۲۰	نظری
حد اقل ۷۰ درصد	۷۱	۵۰	عملی
۱۰۰	۱۰۰	۷۰	جمع

● مجموع ساعت تک درس حد اقل ۳۰ حد اکثر ۱۰۰ ساعت است

تک درس تزریقات و پانسمان

نام درس: تزریقات و پانسمان					
نظری		عملی	پیش نیاز/هم‌نیاز: دیپلم – دوره کمک های اولیه – داروشناسی		
ساعت	۲۰	۵۰			
الف: هدف از ارائه این درس کسب توانمندی‌ها و قابلیت‌های مهم ذیل توسط دانشجو است(حداقل ۵ مورد ذکر شود): ۱- ورود به بازار کار ۲- مهارت تزریقات ۳- مهارت پانسمان کردن ۴- نجات جان مصدوم در شرایط اضطرار ۵- آشنایی با روشهای تزریق و بافتهای بدن					
ب: سر فصل آموزشی (رئوس مطالب و ریز محتوا)					
ردیف	مبحث کلی ورتئوس مطالب سرفصل	ریز محتوای آموزشی سرفصل			
		نظری	عملی		
۱	تزریقات	۱۰	مبحث نظری: ۱. آشنایی داروهای تزریقی و آمپول و ویال های اورژانس در موارد اضطراری- دلایل استفاده از تزریقات- اصول تزریقات- تجهیزات و لوازم تزریقات ۲- آشنایی با انواع روشهای تزریق – بایدها و نبایدها و خطرات تزریق- آشنایی با واکنشهای الرژیک در هنگام تزریق و نحوه جلوگیری از واکنش الرژیک – راهکارهای تزریق ایمن ۳- آشنایی با وسایل و تجهیزات تزریق – نکات توجه در هنگام رگ گیری در کودکان و بزرگسالان		
			شرح کار عملی: ۱.آموزش رگ گیری و برقراری IV Line (اتصال آنژیوکت)- آشنایی با انواع محل تزریق ۲.آموزش روشهای تزریقات زیر جلدی و داخل جلدی- تزریق عضلانی- تزریق درون رگی و انسولین ها ۳-آموزش سرم درمانی به همراه تمرین عملی – آموزش نمونه گیری- راههای پیشگیری از نشت خارج عروقی		
			۲۵	مبحث نظری: ۱.تعریف زخم و انواع آن-پانسمان و اهداف آن – انواع باندا- انواع چسبها ۲.تفاوت پانسمان و بانداژ و اصول انجام پانسمان و بانداژ ۳. آشنایی با وسایل پانسمان و بانداژ – خصوصیات پانسمان و بانداژ ۴-روشهای تثبیت و پانسمان و بانداژ زخم	
				شرح کار عملی: ۱. روش های استریل کردن ست-انجام مراحل پانسمان و بانداژ (عملی) ۲.روشهای شستشوی زخم – استفاده از انواع آویزها در بانداژ ۳. روشهای مختلف پانسمان و بانداژ و تثبیت آن – روشهای جلوگیری از خونریزیها ۴. بخیه زدن در شرایط اورژانس	
۲۵	۲۵	پانسمان			
				۱۰	
			۲۵		
					۲۵
ج: منبع / منابع درسی : {نام خانوادگی، نام مولف/ مترجم. (سال انتشار)، عنوان کامل منبع، شهر محل انتشار: ناشر.}					
۱- اصول آموزش تزریقات – مولفین (دکتر عبدالنبی بحرانی و منیره رموزی)-مشخصات نشر (ملینا، استان قم، سال انتشار۱۳۹۳					
۲- روش کمک های اولیه – مولفین (صلیب سرخ) -مترجم:سعید مدرسی قزوینی – مشخصات نشر:پرک -قزوین سال انتشار ۱۳۹۰					
۳- درسنامه کمک های اولیه – مولفین (دکتر آتوسا اخگر -دکتر هومان حسین نژاد ندائی -دکتر مهران ستوده نیا- دکتر کتر عاطفه عبدالهی -دکتر نرگس محمد رضائی - دکتر الناز وحیدی) مشخصات ناشر: تهران -موسسه آموزش عالی علمی – کاربردی هلال ایران سال ۱۳۹۶					

تک درس تزریقات و پانسمان

(د) استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) درس: تزریقات و پانسمان

۱- ویژگی های مدرس: (درجه علمی - سوابق تخصصی و تجربی):

- حداقل مدرک تحصیلی در مقطع .کاردانی و کارشناسی ، رشته/ رشته های تحصیلی (متجانس) کارشناس پرستاری - فوریت پزشکی یا پزشک

- حداقل سابقه تخصصی در حوزه شغلی مورد نظر (با ذکر حوزه شغلی به سال): ۲ سال کارشناس پرستاری در بیمارستان

- گواهی نامه ها و یا دوره های آموزشی مورد نیاز: کارشناسی پرستاری یا فوریت های پزشکی

- حداقل سابقه تدریس مرتبط (به سال): یک سال

- میزان تسلط به زبان انگلیسی: عالی □ خوب □

- میزان تسلط به رایانه: عالی □ خوب □

- سایر ویژگی ها با ذکر موارد:

۲- محیط آموزشی (کلاس، آزمایشگاه، کارگاه، تجهیزات و وسایل مورد نیاز):

الف) □ کلاس ۳۵ مترمربع، □ آزمایشگاه مترمربع، □ کارگاه ۴۰ مترمربع، و سایر موارد با ذکر نام و مساحت

- فهرست تجهیزات، ماشین آلات، وسایل و امکانات مورد نیاز:

۱- انواع باند و گاز	۴- انواع سوزن تزریق و آنژیوکت	۷- پنس و قیچی
۲- انواع چسبهای زخم	۵- نخ بخیه	۸- سرسیور-کالی پد-سفتی باکس
۳- انواع سرنگها	۶- پنبه	۹- سرم-ست سرم و

ب) کار در محیط:

□ کارگاه، □ کارخانه، □ واحد تولیدی، □ مزرعه و

۳- روش تدریس و ارائه درس: سخنرانی □، مباحثه ای □، تمرین و تکرار □، آزمایشگاهی □، کارگاهی □، پژوهشی □، فیلم و اسلاید □

و سایر با ذکر مورد:

۴- نحوه ارزشیابی درس: ارزیابی بر اساس: آزمون کتبی □، آزمون عملی □، آزمون شفاهی □، آرایه پروژه □، مطالعه موردی، سایر روشها با ذکر مورد:

ضمائم

دانشگاه جامع
علوم - کاربردی

جدول بر آورد شهریه تک درس (پیشنهادی):

شهریه هر ساعت نظری (ریال)	شهریه هر ساعت عملی (ریال)	جمع (ریال)
۱۲۰/۰۰۰	۱۸۰/۰۰۰	۱۶/۲۰۰/۰۰۰

مشخصات تهیه کننده برنامه

الف: مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه:

نام مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه	نشانی، تلفن، پست الکترونیکی
مرکز آموزش علمی کاربردی هلال احمر	نشانی: قم. خیابان ساحلی. نبش کوچه ۱۷ تلفن: ۰۲۵۳۷۷۰۱۰۰۵ آدرس پست الکترونیکی: helalahmar@yahoo.com

ب: اعضای گروه تدوین کننده برنامه:

نام و نام خانوادگی اعضای گروه تدوین کننده	مدرک تحصیلی	تلفن	پست الکترونیکی
سید حسن حسینی	ارشد مدیریت	۰۹۱۲۳۵۱۹۰۷۰	helalahmar@yahoo.com
مریم تلخایی	ارشد زمین شناسی	۰۹۱۲۷۵۲۵۹۸۸	
سید محمد عبدالوند	کارشناس مددکاری	۰۹۱۹۳۵۳۰۷۷۲	